

TALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 4/2012 vp

Suomen itsenäisyyden juhlarahaston Sitran toimintakertomus vuodelta 2011

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 28 päivänä maaliskuuta 2012 lähettänyt talousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi Suomen itsenäisyyden juhlarahaston Sitran toimintakertomuksen vuodelta 2011 (K 2/2012 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina
- yliasiamies Mikko Kosonen ja rahoitus- ja talousjohtaja Magnus Sjöblom, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra.

SITRAN TOIMINTA

Vuosi 2011 oli Sitran 44. toimintavuosi. Vuotta leimasivat euromaiden velkakriisin kärjistyminen ja yleisen markkinatilanteen muuttuminen epävakaaksi ja vaikeasti ennustettavaksi. Toimintavuonna Sitra uudisti strategiaansa ja toimintamalliaan ja asetti tavoitteekseen olla kestävä hyvinvoinnin edelläkävijä. Strategisen ketteryyden vahvistamiseksi päätettiin, että vuoden 2012 aikana siirrytään kolmea kestävä hyvinvoinnin teema-alueella toteuttavaan projektiorganisaatioon. Vuonna 2004 käynnistetty ohjelmajoinen toimintamalli päätettiin samalla lopettaa vuoden 2012 loppuun mennessä. Kolmeksi uudeksi teema-alueeksi valittiin kestävä elämäntavat ja luonnonvarojen älykäs käyttö, uudistuva johtaminen ja hyvinvointipalvelut sekä

talouskasvun kapeikot ja uudet mahdollisuudet. Toimintavuonna 2011 Kuntaohjelma, Julkishallinnon johtamisohjelma, Energiaohjelma, Maamerkit-ohjelma ja Koneteollisuuden kasvuohjelma jatkoivat työtään suunnitelmien mukaisesti. Toimintavuonna jatkettiin liiketoiminnan kehittämistä ja sijoitustoimintaa. Sitra irtautui vuoden aikana kokonaan 16 yrityksestä ja yhdestä osittain. Uudet yrityssijoitukset suunnattiin ohjelmien strategisille kohdealueille. Vuoden aikana Sitra teki ensisijoituksen kolmeen yritykseen. Vuoden lopussa Sitran salkussa oli 36 yritystä. Sitran peruspääoman markkina-arvo oli vuoden 2011 lopussa 627 miljoonaa euroa. Sijoitusomaisuuden tuotto oli -8,0 %, kun tuotto edellisellä vuonna oli ollut +9,3 %.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Sitra on kertomusvuonna uudistanut visionsa.

Sitra on pystynyt toteuttamaan arvioinnin sekä vuoden 2010 kertomuksen johdosta annettujen

kannanottojen mukaisia uudistuksia. Ohjelmista luovutaan kuluvan vuoden aikana, ja niiden sijaan tulevat projektit, joiden suunniteltu kesto on 1—2 vuotta. Projekteissa korostetaan läpinäkyvyyttä ja mitattavuutta. Talousvaliokunta pitää tehtyjä strategisia muutoksia oikeansuuntaisina.

Uudet avainalueprojektit on talousvaliokunnan näkemyksen mukaan identifioitu oikein. Erityisesti cleantechiin panostaminen nähdään ajankohtaisena ja kansainvälistä kasvupotentiaalia sisältävänä alana.

Parhaiden käytäntöjen tehokkaaseen levittämiseen tulisi kuitenkin panostaa nykyistä enemmän. Sinänsä onnistuneet ja menestyspotentiaalia omaavat avaukset eivät ole aina jalkautuneet riittävässä määrin esimerkiksi julkishallinnon arkeen, vaikka juuri sitä voidaan pitää olennaisena osana näiden hankkeiden läpivientiä. Jatkossa tulisikin pyrkiä Sitran painoarvon lisäämi-

seen hyvien käytäntöjen tehokkaammaksi levittämiseksi.

Sitralla on ollut vakiintunut rooli pääomasijoittajana, suomalaisen sijoitustoiminnan kokeilevana uranuurtajana. Tämän toiminnan paino on kuitenkin vähentynyt. Kertomuksesta ei käy yksiselitteisesti ilmi, onko pääomasijoitustoiminnan vähentäminen pääasiallisesti markkina-tilanteesta aiheutunut seuraus vaiko Sitran toiminnan tietoinen suuntaaminen toisaalle. Joka tapauksessa olisi hyödyllistä arvioida, missä määrin Sitran perustehtävään kuuluu pääomasijoitustoiminta vai kuinka toimintaa tulisi painottaa innovaatiopolitiikan eri osa-alueilla.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella talousvaliokunta ehdottaa eduskunnan hyväksyttäväksi kannanoton,

että eduskunnalla ei ole huomautettavaa kertomuksen johdosta.

Helsingissä 29 päivänä toukokuuta 2012

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Mauri Pekkarinen /kesk
vpj. Marjo Matikainen-Kallström /kok
jäsen. Lars Erik Gästgivers /r
Teuvo Hakkarainen /ps
James Hirvisaari /ps
Harri Jaskari /kok
Johanna Karimäki /vihr

Pia Kauma /kok
Jukka Kärnä /sd
Eero Lehti /kok
Sirpa Paatero /sd
Arto Pirttilahti /kesk
Juha Sipilä /kesk
Kaj Turunen /ps.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Teija Miller.